

EDUSKUNNAN VASTAUS 215/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta sekä laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta sekä laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 165/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 19/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien (*ryhmittymä*) toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden valvonnasta. Valvonnan tarkoituksena on osaltaan turvata rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden häiriötön toiminta, edistää ryhmittymien johtamista terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä turvata tallettajien ja sijoittajien taloudellista asemaa ja vakuutettuja etuja.

2 §

Valvontaviranomaiset

Ryhmittymiä valvovat yhteistyössä rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirasto.

Koordinoivana valvontaviranomaisena toimii rahoitustarkastus, jos ryhmittymän emoyritys on luottolaitos, sijoituspalveluyritys taikka omistusyhteisö sellaisessa ryhmittymässä, jossa rahoitustoimialan osuus on jäljempänä 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus. Koordinoivana valvontaviranomaisena toimii Vakuutusvalvontavirasto, jos ryhmittymän emoyritys on vakuutusyhtiö taikka omistusyhteisö sellaisessa ryhmittymässä, jossa vakuutustoimialan osuus on jäljempä-

nä 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, koordinoiva valvontaviranomainen voi määräajaksi päättää luopua sille tässä laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamisesta yksilöidyssä ryhmittymässä, jos toinen valvontaviranomainen on antanut suostumuksensa näiden tehtävien hoitamiseen ja järjestely on tarpeen ryhmittymän valvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta. Päätöksen voimaantulon jälkeen viimeksi mainittuun valvontaviranomaiseen sovelletaan, mitä koordinoivasta valvontaviranomaisesta säädetään ja ensiksi mainittuun valvontaviranomaiseen, mitä toisesta valvontaviranomaisesta säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään, ei rajoita toisen valvontaviranomaisen oikeuksia ja velvollisuuksia valvoa ryhmittymään kuuluvaa yritystä tai yritysryhmää siten kuin muussa laissa säädetään.

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Ryhmittymään luetaan 2 momentissa tarkoitettu emoyritys (*ryhmittymän emoyritys*), sekä sellainen rahoitus- ja vakuutusalan yritys:

1) johon ryhmittymän emoyrityksellä on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta;

2) jolla on yhteinen hallinto tässä momentissa tarkoitettun yrityksen kanssa; tai

3) jota johdetaan yhteisesti tässä momentissa tarkoitettun yrityksen kanssa.

Omistusosuuteen luetaan edellä 1 kohtaa sovellettaessa myös jäljempänä 7 §:n 2—5 kohdassa tarkoitettun työeläkevakuutusyhtiön, eläkesäätiön ja eläkekassan omistusosuus.

Ryhmittymän emoyrityksellä tarkoitetaan:

1) suomalaista luottolaitosta ja sijoituspalveluyritystä, jolla on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta vähintään yhteen suomalaiseen vakuutusyhtiöön taikka 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu suhde taseen loppusummaltaan pienempään suomalaiseen vakuutusyhtiöön;

2) suomalaista vakuutusyhtiötä, jolla on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta vähintään yhteen suomalaiseen luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen taikka 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu suhde taseen loppusummaltaan pienempään suomalaiseen luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen; ja

3) ryhmittymän omistusyhteisöä.

Ryhmittymän omistusyhteisöllä tarkoitetaan suomalaista emoyritystä, jonka kirjanpitolaissa tarkoitetuista tytäryrityksistä ainakin yksi on suomalainen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys ja yksi suomalainen vakuutusyhtiö, ja jonka kirjanpitolaissa tarkoitettuina tytäryrityksinä olevien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten viimeksi laadittujen taseiden yhteenlaskettu loppusumma on enemmän kuin puolet omistusyhteisön ja sen kaikkien kirjanpitolaissa tarkoitettujen tytäryritysten viimeksi laadittujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta. Omistusyhteisönä ei pidetä kuitenkaan emoyritystä, joka on luottolaitos, sijoituspalveluyritys, vakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiö.

4 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja sitä vastaavaa ulkomaista luottolaitosta;

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja sitä vastaavaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä;

3) *vakuutusyhtiöllä* vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä työeläkevakuutusyhtiötä lukuun ottamatta, ja sitä vastaavaa ulkomaista vakuutusyhtiötä ja jälleenvakuutusyhtiötä;

4) *rahoitusalan yrityksellä* luottolaitosta, sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettua palveluyritystä ja rahoituslaitosta sekä sijoitusrahastolaissa

(48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä; ja

5) *vakuutusalan yrityksellä* vakuutusyhtiötä sekä vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä ja palveluyritystä.

5 §

Ryhmittymän ja sen omistusyhteisön tunnistaminen

Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava ryhmittymän syntymisestä ja lakkaamisesta viivytyksettä rahoitustarkastukselle tai Vakuutusvalvontavirastolle.

Valvontaviranomaisen, joka on vastaanottanut ilmoituksen, tai joka muuten saa tiedon ryhmittymän syntymisestä tai lakkaamisesta, tulee ilmoittaa tästä toiselle valvontaviranomaiselle. Jos kumpikin valvontaviranomaisista katsoo ryhmittymän kuuluvan tämän lain soveltamisalan piiriin tai jäävän lain soveltamisalan ulkopuolelle, koordinoivan valvontaviranomaisen tulee tehdä tästä päätös ja ilmoittaa se ryhmittymän emoyritykselle, toiselle valvontaviranomaiselle ja ryhmittymään kuuluvaa ulkomaista yritystä valvovalle viranomaiselle.

6 §

Lain soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tätä lakia ei sovelleta ryhmittymään, jossa joko rahoitus- tai vakuutusalan yritysten osuus (*toimialan osuus*) ryhmittymään kuuluvista kaikista rahoitus- ja vakuutusalan yrityksistä on vähemmän kuin kymmenesosa.

Toimialan osuus ryhmittymään kuuluvista kaikista rahoitus- ja vakuutusalan yrityksistä saadaan laskemalla ensin toimialaan kuuluvien yritysten taseiden yhteenlasketun loppusumman suhde kaikkien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten taseiden yhteenlaskettuun loppusummaan (*suhdeluku 1*) ja toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlasketun pääomavaatimuksen suhde ryhmittymään kuuluvien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettuun pääomavaatimukseen (*suhdeluku 2*) ja laskemalla sen jälkeen

suhdelukujen 1 ja 2 aritmeettinen keskiarvo. Pääomavaatimuksella tarkoitetaan tässä momentissa ryhmittymään kuuluvalla luottolaitoksella ja sijoituspalveluyritykselle luottolaitostoiminnasta annetun lain 78 ja 79 a §:n sekä ryhmittymään kuuluvalla yksittäiselle vakuutusyhtiölle vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 ja 4 §:n mukaisesti laskettua pääomavaatimusta. Jos edellä tässä momentissa tarkoitettu yritys kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, pääomavaatimuksella tarkoitetaan edellä tarkoitettua pääomavaatimuksen sijasta luottolaitostoiminnasta annetun lain 79 a §:n mukaista pääomavaatimusta.

Jos toimialan osuus tämän lain soveltamisalan piiriin kuuluvassa ryhmittymässä laskee alle kymmenesosaan, lakia sovelletaan kuitenkin niin kauan kuin osuus ylittää viisi prosenttia, jollei koordinoiva valvontaviranomainen toisen valvontaviranomaisen annettua siihen suostumuksen toisin päättä.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi toisen valvontaviranomaisen annettua siihen suostumuksensa päättää, että tätä lakia ei sovelleta tai sitä sovelletaan ainoastaan osittain ryhmittymään kuuluvaan yritykseen, jos yrityksellä on vain vähäinen merkitys tämän lain tavoitteiden kannalta tai jos yrityksen taloudellisen tilanteen sisällyttäminen valvonnan piiriin ei ole ryhmittymän valvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

7 §

Tiedonantovelvollisuutta koskevien säännösten soveltaminen

Mitä jäljempänä 14 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja 17 §:ssä säädetään velvollisuudesta antaa tietoja valvontaviranomaiselle, sovelletaan edellä 3 §:n estämättä myös:

1) sellaiseen muuhun kuin ryhmittymään kuuluvaan yritykseen, joka on ryhmittymän emoyrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu emoyritys tai tällaisen emoyrityksen tytäryritys, taikka joka on ryhmittymään kuuluvan yrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu tytär- tai omistusyhteyseritys;

2) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettuun työeläkevakuutusyhtiöön, johon ryhmittymään kuuluvalla yrityksellä on vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n 3 kohdassa tarkoitettu omistusyhteys;

3) työeläkevakuutusyhtiöön, jolla on ryhmittymään kuuluvaan yritykseen 2 kohdassa tarkoitettu omistusyhteys;

4) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettun työeläkevakuutusyhtiön tytäryritykseen; ja

5) sellaiseen ryhmittymään kuuluvan työnantajayrityksen perustamaan eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettuun eläkesäätiöön, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työnantajayrityksen palveluksessa, ja vakuutuskassalaisia (1164/1992) tarkoitettuun eläkekassaan, jonka toimintapiirissä voivat olla ryhmittymään kuuluvan työnantajayrityksen palveluksessa olevat henkilöt.

2 luku

Ryhmittymän valvonta

8 §

Omistusyhteisön osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia sen osake-, takuu- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia sen osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen rahoitustarkastukselle tai Vakuutusvalvontavirastolle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake-, takuu- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle.

Laskettaessa edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun

5 §:ssä ja 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa on säädetty.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisen osuuksien.

Ryhmittymän omistusyhteisön on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruus sekä välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien muutokset.

9 §

Hankinnan vastustaminen

Koordinoiva viranomainen voi kolmen kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi omistusyhteisön tai ryhmittymän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu koordinoivan viranomaisen kiellosta huolimatta, koordinoiva viranomainen voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos koordinoiva viranomainen osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan omistusyhteisön tai ryhmittymän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, koordinoiva viranomainen voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

Koordinoivan valvontaviranomaisen on pyydettävä ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä toisen valvontaviranomaisen lausunto. Suostumusta hankintaan ei saa antaa, jollei kumpikin valvontaviranomaisista ole antanut siihen suostumustaan.

10 §

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä

Ryhmittymään kuuluva yritys ei saa hankkia 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, jollei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen koordinoivalle valvontaviranomaiselle taikka jos koordinoiva valvontaviranomainen on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat ryhmittymän tehokasta valvontaa.

Koordinoivan valvontaviranomaisen on pyydettävä ennen 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä toisen valvontaviranomaisen lausunto. Suostumusta hankintaan ei saa antaa, jos toinen valvontaviranomainen vastustaa hankintaa.

11 §

Ryhmittymän omistusyhteisön johtaminen

Ryhmittymän omistusyhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa omistusyhteisöä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on lisäksi oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen rahoitus- ja vakuutustoiminnan tuntemus kuin ryhmittymän toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Ryhmittymän omistusyhteisön edellä 1 momentissa tarkoitettujen hallintoehenkilöiden

vaihdoksista on viipymättä ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle.

12 §

Ryhmittymän omistusyhteisön tilintarkastus

Ryhmittymän omistusyhteisön tilintarkastajaksi voidaan valita vain tilintarkastuslain (936/1994) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja. Vähintään yhden ryhmittymän omistusyhteisön tilintarkastajista on oltava tilintarkastuslain 4 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja tai mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö.

Ryhmittymän omistusyhteisön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle sellaisista ryhmittymän omistusyhteisöä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävää suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

- 1) rikkovan ryhmittymän omistusyhteisön tämän lain mukaisia velvollisuuksia;
- 2) vaarantavan ryhmittymän omistusyhteisön tai sen tytäryritysten toiminnan jatkumisen; tai
- 3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta 2 momentin mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

13 §

Sisäinen valvonta

Ryhmittymään kuuluvalla yrityksellä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Ryhmittymän emoyrityksellä on lisäksi oltava ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

14 §

Koordinoivalle valvontaviranomaiselle ilmoitettavat tiedot

Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle seuraavat tiedot:

1) ryhmittymään kuuluvien yritysten nimi, osoite, toimiala, taseen loppusumma, merkittävimmät omistajat ja heidän osuutensa yrityksen kaikista osakkeista tai osuuksista sekä hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja tilintarkastajien nimi, kotipaikka ja kansalaisuus samoin kuin näissä tiedoissa tapahtuneet muutokset;

2) ryhmittymän emoyrityksen konsernitilinpäätös;

3) ryhmittymään kuuluvien yritysten keskinäiset liiketoimet;

4) ryhmittymän riskikeskittymät; ja

5) ryhmittymän osake- ja kiinteistöomistus.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmoitettava vähintään neljännesvuosittain. Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sellaisista liiketoimista, joiden arvo, tai jos keskenään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä momentissa tarkoitettuna ajanjaksona saman osapuolen kanssa useita, yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona euroa, jollei koordinoiva valvontaviranomainen hyväksy korkeampaa ilmoitusrajaa. Koordinoiva valvontaviranomainen antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta. Määräyksestä on ennen sen antamista pyydetävä toisen valvontaviranomaisen lausunto.

Ryhmittymään kuuluva yritys on salassapitovelvollisuuden estämättä velvollinen toimittamaan ryhmittymän emoyritykselle tämän pykälän perusteella vaaditut tiedot. Ryhmittymän emoyrityksellä on sama salassapitovelvollisuus kuin tiedot luovuttaneella yrityksellä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan soveltuvin osin 7 §:ssä tarkoitettuun yritykseen ja 7 §:n nojalla vaadittaviin tietoihin.

15 §

Koordinoivan valvontaviranomaisen muut tehtävät

Koordinoivan valvontaviranomaisen tehtävänä on sen lisäksi, mitä edellä säädetään:

1) antaa ryhmittymän emoyritykselle ohjeita tämän lain noudattamiseksi;

2) pyytää toista valvontaviranomaista toimitamaan tämän valvonnassa olevien ryhmittymään kuuluvien yritysten tarkastuksia niin usein ja siinä laajuudessa kuin ryhmittymän valvonnan kannalta on tarpeen sen valvonnan lisäksi, mitä toinen valvontaviranomainen sitä koskevan lainsäädännön nojalla muuten harjoittaa, sekä toimittaa tällaisia tarkastuksia niissä ryhmittymään kuuluvissa yrityksissä, jotka eivät muuten ole julkisen valvonnan alaisia; ja

3) tehdä tarpeelliset esitykset toiselle valvontaviranomaiselle niistä toimenpiteistä, jotka koordinoiva valvontaviranomainen katsoo aiheellisiksi ryhmittymästä saatujen tietojen perusteella.

Koordinoivan valvontaviranomaisen on ennen 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun ohjeen antamista pyydetävä siitä toisen valvontaviranomaisen lausunto sekä ilmoitettava toiselle valvontaviranomaiselle etukäteen 2 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen toimittamisesta.

16 §

Valvontaviranomaisten välinen tiedonvaihto

Valvontaviranomaisten on toimitettava toisilleen viipymättä 9 ja 10 §:n nojalla tekemänsä päätökset, 12 §:n 2 momentin perusteella saamansa ilmoitukset sekä 14 §:n ja 15 §:n 1 mo-

mentin 2 kohdan nojalla saamansa ryhmittymän valvonnan kannalta merkittävät tiedot.

17 §

Koordinoivan valvontaviranomaisen tarkastus- ja tietojensaantioikeus

Koordinoivalla valvontaviranomaisella on oikeus saada tarkastettavakseen ryhmittymään kuuluvan yrityksen toimipaikassa ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa yritystä ja sen asiakasta koskevat asiakirjat ja muut tallenteet. Koordinoivalla valvontaviranomaisella on myös oikeus saada tarkastettavakseen yrityksen tietojenkäsittely- ja muut järjestelmät sekä kassa- ja muut varat.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yrityksen on lisäksi ilman aiheetonta viivytystä toimitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle sen pyytämät tiedot ja selvitykset, jotka koordinoiva valvontaviranomainen katsoo ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeellisiksi.

Koordinoivalla valvontaviranomaisella on oikeus saada 1 momentissa tarkoitetun yrityksen tilintarkastajalta kaikki ne yritystä koskevat, valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, asiakirjat, muut tallenteet ja jäljennökset, jotka tilintarkastajalla on hallussaan, samoin kuin jäljennökset tilintarkastajan laatimista muistioista, pöytäkirjoista ja muista tilintarkastuksen yhteydessä syntyneistä valvottavan toimintaa koskevista asiakirjoista.

Koordinoivalla valvontaviranomaisella on oikeus saada jäljennökset tässä pykälässä tarkoitettuista tallenteista.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi käyttää tarkastuksessa apunaan viraston ulkopuolista tilintarkastajaa tai muuta asiantuntijaa.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi ryhtyä 1—4 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen toisen valvontaviranomaisen valvonnassa olevassa yrityksessä vain toisen valvontaviranomaisen pyynnöstä, tai jollei toinen valvontaviranomainen ole kohtuullisessa ajassa siitä pyynnön saatuaan toimittanut koordinoivan valvontaviranomaisen pyytämiä, ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja tai asiakirjoja.

3 luku

Tilinpäätös

18 §

Ryhmittymän omistusyhteisön tilinpäätös

Sellaisen ryhmittymän omistusyhteisön, jossa rahoitusalan yritysten osuus on edellä 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutusalan yritysten, tilinpäätökseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Muun ryhmittymän omistusyhteisön tilinpäätökseen sovelletaan, jollei jäljempänä toisin säädetä, mitä kirjanpito-laissa säädetään.

Ryhmittymän omistusyhteisön tilikausi on kalenterivuosi. Ryhmittymän toiminnan alkaessa tai päättyessä tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Ryhmittymän omistusyhteisön tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

19 §

Konsernitilinpäätös

Jos konsernin emoyritys on 3 §:ssä tarkoitettu ryhmittymän emoyritys ja ryhmittymään sovelletaan tätä lakia, konsernitilinpäätöksen laatimiseen sovelletaan, mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen konserniyrityksen osakkuusyritykset sekä tällaisten konserniyritysten tytäryritykset, jotka konserniyritykseen sovellettavien 2 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla on yhdisteltävä konserniyrityksen tilinpäätökseen osakkuusyrityksen tavoin, yhdistellään konsernitilinpäätökseen noudattaen, mitä niiden yhdistelystä konserniyrityksen konsernitilinpäätökseen on säädetty. Edellä 7 §:n 2—5 kohdassa tarkoitettun yrityksen ja lai-

toksen sisällyttämiseen tässä pykälässä tarkoitettuun konsernitilinpäätökseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä tällaisen yrityksen tai laitoksen sisällyttämisestä vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua konserniyrityksen tytäryritystä ja osakkuusyritystä saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen noudattaen, mitä tällaisen konserniyrityksen konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty.

Konsernitaseessa on esitettävä erikseen rahoitusalan yritysten, vakuutusalan yritysten ja omistusyhteisön varat ja velat sekä konsernituloslaskelmassa vastaavasti erikseen rahoitusalan yritysten, vakuutusalan yritysten ja omistusyhteisön tuotot ja kulut. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavista konsernituloslaskelman ja -taseen kaavoista, toimintakertomuksesta sekä liitetiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja lupien antaminen

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset konsernitilinpäätöksen laatimisesta sellaisessa 19 §:ssä tarkoitettussa konsernissa, jonka kirjanpitolaissa tarkoitettu emoyritys on luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitusalan yritysten osuus ryhmittymässä on edellä 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutusalan yritysten. Rahoitustarkastus voi antaa lisäksi lausuntoja ja ohjeita tämän luvun säännösten soveltamisesta tässä momentissa tarkoitettuun konserniin sekä myöntää emoyrityksen hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi luvan poiketa tämän luvun säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Mitä 1 momentissa säädetään rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa määräyksiä, ohjeita, lausuntoja ja lupia sovelletaan vastaavasti Vakuutusvalvontavirastoon, jos konsernin emoyritys on vakuutusyhtiö tai sellaisen ryhmittymän

omistusyhteisö, jossa vakuutusalan yritysten osuus ryhmittymässä on momentissa mainitulla tavalla laskettuna suurempi kuin rahoitusalan yritysten.

Ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista viranomaisen on pyydyttävä toisen valvontaviranomaisen sekä, jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, kirjanpitolautakunnan lausunto.

4 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Salassapitovelvollisuus

Joka ryhmittymään kuuluvan yrityksen taikka sen asiamiehen tai ryhmittymään kuuluvan yrityksen toimeksiannosta toimivan muun yrityksen toimitilijäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla tai jäsenellä. Ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, rahastoyhtiön, vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön ja vakuutusyhtiölain 1 luvun 5 b §:ssä tarkoitettua palveluyrityksen salassapitovelvollisuudesta säädetään erikseen.

Ryhmittymään kuuluvalla 1 momentissa tarkoitettulla yrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjälle ja esitut-

kintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus saada sellaisia tietoja.

Ryhmittymään kuuluvalla 1 momentissa tarkoitettulla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan ryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

22 §

Uhkasakko ja muut toimivaltuudet

Jos ryhmittymään kuuluva yritys ei ole noudattanut, mitä sen velvollisuudeksi on tässä laissa säädetty, yritystä valvova viranomainen tai, mikäli yritys ei muuten kuin tämän lain nojalla ole julkisen valvonnan alainen, koordinoiva valvontaviranomainen voi uhkasakolla velvoittaa yrityksen täyttämään tällaisen velvollisuuden.

Uhkasakon tuomitsemiseen maksettavaksi sovelletaan, mitä 1 momentissa tarkoitettun valvontaviranomaisen määräämän uhkasakon maksettavaksi tuomitsemisesta on erikseen säädetty.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, rahoitustarkastuksen valvontavaltuuksista koordinoivana valvontaviranomaisena ryhmittymän omistusyhteisöön nähden on voimassa, mitä rahoitustarkastuslaissa (503/1993) säädetään, ja Vakuutusvalvontaviraston valvontavaltuuksista koor-

dinoivana valvontaviranomaisena ryhmittymän omistusyhteisöön nähden, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään.

23 §

Rangaistussäännökset

Joka hankkii osakkeita tai osuuksia tahallaan 9 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti tai ilman 10 §:ssä tarkoitettavan viranomaisen suostumusta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

24 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Ryhmittymän omistusyhteisön hallituksen jäsen, hallintoneuvoston jäsen ja toimitusjohtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut tätä lakia tai sen nojalla annettuja ase-
tuksia tai määräyksiä rikkomalla.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 3 §, 4 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 15 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n otsikko ja 1, 2 ja 5 momentti, 19 §, 21 §:n 3 momentti, 22 §:n 4 momentti, 43 §, 68 §:n 2 momentti, 75 §:n 3 ja 4 momentti, 76 §:n I ryhmän 6 ja 7 kohta ja 94 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 a §:n 1 momentti laissa 949/1996, 18 §:n 1 ja 5 momentti, 21 §:n 3 momentti, 22 §:n 4 momentti, 43 §, 68 §:n 2 momentti, 75 §:n 3 ja 4 momentti ja 94 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1340/1997 sekä 19 § osaksi laissa 570/1996, sekä

lisätään 4 §:ään uusi 2 momentti, 5 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1340/1997, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 ja 6 momentti siirtyvät 6 ja 7 momentiksi, 16 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, lakiin uusi 17 a §, 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1340/1997 ja laissa 108/1999, uusi 7 momentti, lakiin uusi 19 a §, 39 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1340/1997, uusi 5 momentti, 42 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 71 a §, 75 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1340/1997 ja 108/1999, uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi ja nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, 76 §:n I ryhmään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 570/1996 ja laissa 684/2000, uusi 8 kohta, 94 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 578/1997 ja mainitussa laissa 1340/1997, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 6 ja 7 momentiksi, sekä lakiin siitä lailla 69/1998 kumotun 100 a §:n tilalle uusi 100 a §, seuraavasti:

3 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa luottolaitosta lukuun ottamatta sellaista yhteisöä, joka pääasiallisena toimintanaan harjoittaa 20 §:n 1 momentin 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusuosuuksia. Rahoituslaitoksena ei pidetä vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetusta laissa (/) tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä.

4 §

Omistusyhteisö

— — — — —
Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon omistusyhteisön kuulumisesta jäljempänä 5 §:ssä tarkoitettuun konsolidointiryhmään teh-

tävä tästä päätös ja ilmoitettava se viivytyksettä konsolidointiryhmän emoyritykselle.

4 a §

Merkittävä sidonnaisuus

Tässä laissa merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista, takuusuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien, takuusuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

— — — — —

5 §

Konserni ja konsolidointiryhmä

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään, tämän lain 16 §:n 2 momenttia, 21 ja 22 §:ää sekä 8 ja 9 lukua sovellettaessa konsolidointiryhmän emoyrityksenä ja rahoituslaitoksena pidetään, jollei rahoitustarkastus yksittäistapauksessa toisin määrää, sellaista rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jonka ryhmittymässä rahoitusalan yritysten osuus on mainitun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, ja konsolidointiryhmän tytäryrityksenä sellaista sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä, johon konsolidointiryhmän emoyrityksellä on 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta. Rahoitustarkastuksen on ennen edellä tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto Vakuutusvalvontavirastolta.

2 luku

Luottolaitoksen perustaminen ja omistaminen

15 §

Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisyyks

Luottolaitoksen toimitusjohtaja ja tämän sijainen eivät saa olla luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

Enemmistön luottolaitoksen hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai tämän sijaisena, jollei rahoitustarkastus myönnä tästä poikkeusta.

16 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla vakuutusyhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen vakuutusyhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät ja periaatteelliset päätökset on tehtävä luottolaitoksen hallituksessa.

Luottolaitos ei saa antaa luottoa sen konsolidointiryhmään kuulumattomalle konserniyritykselle konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen tai debentuurien hankkimiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

17 a §

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtaminen

Luottolaitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa luottolaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on lisäksi oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen luottolaitostoinnin tuntemus kuin luottolaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön. Omistusyhteisön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen hallintohenkilöidensä muutoksista viipymättä rahoitustarkastukselle.

18 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia sen osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia sen osakkeiden tai osuuk-

sien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava etukäteen rahoitustarkastukselle.

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruus sekä välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettussa laissa tarkoitetun ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla, ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

19 §

Hankinnan vastustaminen

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 18 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varoisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu rahoitustarkastuksen kiellosta huolimatta, rahoitustarkastus voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan luottolaitoksen tai sen

konsolidointiryhmän varoisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, rahoitustarkastus voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion vastaavan valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määrittämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä.

19 a §

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, jollei luottolaitos tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen rahoitustarkastukselle taikka jos rahoitustarkastus on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun

ryhmittymään, ja vastaava ilmoitus on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

3 luku

Luottolaitoksen toiminta

21 §

Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa sijoittaa yksin tai yhdessä muiden konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten kanssa sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen yritysten osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, joissa konsolidointiryhmään kuuluvilla yrityksillä yhdessä on huomattava omistusosuus, enintään määrän, joka vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua määrää luottolaitoksen konsolidoiduista omista varoista.

22 §

Kiinteistöjen sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien omistamista koskeva rajoitus

Edellä 1 momentissa tarkoitettu luottolaitoksen konsolidoitu tase laaditaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten taseiden yhdistelmänä noudattaen, mitä kirjanpitolaissa ja 39 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

39 §

Konsernitilinpäätös

Jos luottolaitoksen tai omistusyhteisön konserniin kuuluu vakuutusyhtiö, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on

tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

42 §

Tilintarkastusta ja tilintarkastajaa koskevien säännösten soveltaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisön tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan.

43 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön tilintarkastajaksi voidaan valita vain tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 4 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja tai 5 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö.

8 luku

Riskien hallinta

68 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

71 a §

Sisäisten liiketoimien ilmoittaminen

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on ilmoitettava rahoitustarkastukselle sellaisista konsoli-

dointiryhmään kuuluvan yrityksen liiketoimista, jossa vastapuolena on:

1) konsolidointiryhmään kuulumaton yritys, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai on luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen kirjanpito-laissa tarkoitettu omistusyhteyseritys;

2) sellainen konsolidointiryhmään kuuluvan työnantajayrityksen perustama eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työnantajayrityksen palveluksessa; tai

3) vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, jonka toimintapiirissä voivat olla konsolidointiryhmään kuuluvan työnantajayrityksen palveluksessa olevat henkilöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä vähintään neljännesvuosittain sellaisista liiketoimista, joiden arvo, tai jos keskenään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä momentissa tarkoitettuna ajanjaksona useita, niiden yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona euroa, jollei rahoitustarkastus hyväksy korkeampaa ilmoitusrajaa.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta.

9 luku

Luottolaitoksen vakavaraisuus

75 §

Vähennyserät

Edellä 2 momentin 3 kohdan mukaisen vähennyksen sijasta ensi- ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä voidaan vähentää luottolaitoksen omistusta vakuutuslaitoksessa vastaava osuus vakuutuslaitoksen vakuutusyhtiölain tai sitä vastaavan ulkomaisen lain mukaisesti lasketusta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Laskettaessa 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä osakkeisiin, osuuksiin ja pääomalainoihin rinnastetaan yritykseltä olevat sellaiset saamiset, joilla on huonompi etuoikeus

kuin velallisen muilla veloilla. Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös 21 §:n 5 momentissa tarkoitettujen rahoituslaitosten ja palveluyritysten omistamat osakkeet, osuudet, pääomalainat ja niihin rinnastettavat saamiset mainitun momentin mukaisesti laskettuna. Laskettaessa 2 momentin 1 ja 3 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös sellaisen vakuutusomistusyhteisön ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön omistamat edellä tässä pykälässä tarkoitettavat osakkeet, osuudet, pääomalainat ja niihin rinnastettavat saamiset, jotka ovat luottolaitoksen tytä- tai osakkuusyrityksiä, samassa suhteessa kuin luottolaitos omistaa tällaisen omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia. Edellä tässä momentissa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa ei oteta huomioon sijoituksia luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin.

Rahoitustarkastuksen luvalla 2 tai 3 momentin mukainen vähennys voidaan jättää tekemättä, kun 2 tai 3 momentissa tarkoitettu sijoitus on toisen luotto- tai rahoituslaitoksen taikka vakuutuslaitoksen liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä välttämätöntä, taikka kun rahoituslaitoksen tarkoituksena on pääasiassa omistaa muiden kuin luotto- tai rahoituslaitosten osakkeita tai osuuksia ja rahoituslaitos ei kuulu toisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään.

76 §

Varojen riskiryhmittely

Luottolaitoksen varat ryhmitellään 72 §:ssä tarkoitettua suhdetta laskettaessa seuraavasti:

I ryhmä

6) muilta kuin 2 kohdassa tarkoitetuilta valtioidelta ja 4 kohdassa tarkoitetuilta keskuspankeilta olevat paikallisen valuutan määräiset ja paikallisella valuutalla rahoitetut saamiset sekä näiden takaamat tällaiset saamiset;

7) saamiset, joiden vakuutena on samaan luottolaitokseen tehty talletus tai luottolaitoksen itsensä liikkeeseen laskemia ja sille pantattuja sijoitustodistuksia tai vastaavia arvopapereita; sekä

8) sellaiset 75 §:n 1—4 momentissa tarkoitetut erät, jotka on vähennetty luottolaitoksen omista varoista.

94 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, luottolaitosten yhteenliittymän taikka luottolaitoksen asiamiehen tai muun luottolaitoksen lukuun toimivan yrityksen toimitilimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liiketai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhteisöllä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuh-

teen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai ryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, luottolaitos ja luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yhteisölle, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Luottolaitoksella on sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oikeus luovuttaa 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitosten yhteenliittymälle, jonka jäsen luottolaitos on, yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia tietoja. Mitä 1 momentissa ja tässä momentissa säädetään luottolaitosten yhteenliittymästä, sovelletaan vastaavasti säästöpankkien ja osuuspankkien keskusrahalaiteksiin.

100 a §

Luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen

Joka hankkii osakkeita tai osuuksia tahallaan 19 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti tai ilman 19 a §:ssä tarkoitettua rahoitustarkastuksen suostumusta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osak-*

keiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta .

Laki

rahoitustarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/1993) 2 §:n 21 kohta, 11 §:n 4 momentin 1 kohta ja 19 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 2 §:n 21 kohta laissa 972/1999, 19 §:n 1 momentti laissa 639/1999 ja 19 §:n 2 momentti laissa 798/2000, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 572/1996, 1077/1996, 1349/1997, 521/1998, 50/1999, 972/1999 ja mainituissa laissa 798/2000, uusi 22 kohta ja uusi 2 momentti, 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1349/1997 ja 798/2000 sekä osaksi laissa 388/2000, uusi 7 momentti, lakiin uusi 11 b § ja 19 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 639/1999 ja 798/2000, uusi 3 momentti, seuraavasti:

2 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa

21) yhteisöä, jonka arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvallassa arvopaperipörssi, optioyhteisö, selvitysyhteisö tai arvopaperikeskus on;

22) rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jos rahoitustarkastus toimii mainituissa laissa tarkoitettuna ryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena.

Tätä lakia sovelletaan valvottavaan myös sen ollessa selvitystilassa.

11 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus

Mitä 1—3 momentissa säädetään valvottavasta, sovelletaan myös:

1) yritykseen, joka on valvottavan kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitettu emo- tai tytäryritys tai osakkuusyritys taikka valvottavan yrityksen tytäryritys;

Rahoitustarkastus voi käyttää tarkastuksessa apunaan viraston ulkopuolista tilintarkastajaa tai muuta asiantuntijaa.

11 b §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä

Sen lisäksi, mitä edellä 11 §:ssä säädetään, rahoitustarkastuksella on oikeus suorittaa tarkastus sellaisessa Suomessa olevassa yrityksessä, joka kuuluu sellaisen ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, jonka kotivaltio on Euroopan talousalueella, ja tällaisen yrityksen emoyrityksen Suomessa olevassa tytäryrityksessä, jos kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion rahoitustoimintaa valvovalla viranomaisella on toimivalta tarkastaa tällaista yritystä ja viranomainen pyytää tarkastusta konsolidoidun valvonnan suorittamiseksi.

Jos toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion rahoitustoimintaa valvovalla viranomaisella on tarvetta tarkastaa Suomessa 1 momentissa tarkoitettua yritystä koskevia konsolidoidun valvonnan kannalta olennaisia tietoja, sen on pyydettävä rahoitustarkastukselta tarkastuksen suorittamista. Rahoitustarkastuksen on täytettävä pyyntö joko suorittamalla tarkastus itse tai antamalla pyynnön esittäneen viranomaisen osallistua viraston suorittamaan tarkastukseen.

19 §

Tietojenanto-oikeus

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä rahoitustarkastuksella on oikeus antaa tietoja Vakuutusvalvontavirastolle tai muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle tai niiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle tai sellaiselle yhteisölle, joka kotimaassaan lain nojalla hoitaa vastaavaa tehtävää kuin rahoitus-

tarkastus, ja Valtion vakuusrahastolle niiden tehtävien hoitamista varten sekä esitutkinta- ja syyttäväviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi rahoitustarkastuksella on oikeus antaa valvottavan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn osallisena olevien toimielinten valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn, ja valvottavan tilintarkastajan valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan tilintarkastajan valvontaan.

Rahoitustarkastuksella on oikeus ilmoittaa valvottaville, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkun niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi rahoitustarkastuksella on oikeus antaa valvottavaa koskevia tietoja arvopaperimarkkina- ja vakioiduilla optioilla ja termineillä annettussa laissa tarkoitettulle optioyhteisölle, jos tietojen antaminen on tarpeen selvitysyhteisön toiminnan tai optioyhteisön harjoittaman optiokauppojen selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

Rahoitustarkastus ei saa luovuttaa muiden Euroopan talousalueen valtioiden valvontaviranomaisilta taikka muussa Euroopan talousalueen valtiossa suoritettussa tarkastuksessa saatuja salassa pidettäviä tietoja edelleen, ellei tiedon antanut valvontaviranomainen taikka sen ulkomaa muu asianomainen valvontaviranomainen, jossa tarkastus on suoritettu, ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Näitä tietoja voidaan käyttää ainoastaan tämän lain mukaisen tehtävien hoitamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten suostumus on annettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 29 päivänä tammikuuta 1999 annettuun sijoitusrahastolakiin (48/1999) uusi 133 a § seuraavasti:

133 a §

Sen estämättä, mitä 133 §:ssä säädetään, rahastoyhtiö on oikeutettu luovuttamaan 133 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rahastoyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muita asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu rahastoyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta _____.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1996 sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 14 §:n otsikko ja 1, 2 ja 4 momentti, 15 §, 29 §:n 2 momentti, 31 §:n otsikko ja 4 momentti ja 48 §:n 1 ja 3 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 10 §:n 1 momentti laissa 950/1996 sekä 29 §:n 2 momentti ja 31 §:n otsikko ja 4 momentti laissa 1347/1997, sekä
lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 ja 6 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi, lakiin uusi 12 a ja 12 b §, 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 106/1999, uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti ja nykyinen 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, sekä uusi 7 momentti, lakiin uusi 15 b §, 48 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 583/1997 ja 518/1998, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, sekä lakiin uusi 56 c §, seuraavasti:

6 §

Konsolidointiryhmä

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään, tämän lain 29 ja 31 §:ää sovellettaessa konsolidointiryhmän emoyrityksenä ja rahoituslaitoksena pidetään, jollei rahoitustarkastus yksittäistapauksessa toisin määrää, sellaista rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jonka ryhmittymässä rahoitusalan yritysten osuus on mainitun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, ja konsolidointiryhmän tytäryrityksenä sellaista sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä, johon konsolidointiryhmän emoyrityksellä on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta.

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon omistusyhteisön kuulumisesta konsolidointiryhmään tehtävä tästä päätös ja ilmoitettava se viivytyksettä konsolidointiryhmän emoyritykselle.

joituspalveluyritystä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

10 §

Toimiluvan myöntäminen

Toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jolla on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto, riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja joka täyttää muut tässä laissa asetetut vaatimukset, jollei saadun selvityksen perusteella voida pitää todennäköisenä, että sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät sijoituspalveluyrityksen tehokkaan valvonnan.

2 luku

Sijoituspalveluyrityksen perustaminen ja omistaminen

9 §

Toimilupa

Hakemuksessa on lisäksi oltava tiedot osakkeenomistajien, osakkeenomistajiin arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaan rinnastettavien henkilöiden sekä hallintoa hoitavien vähintään kahden henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta siten, että saadun selvityksen perusteella ja hakijan liiketoiminnan aiottu laajuus huomioon ottaen voidaan varmistua siitä, että si-

12 a §

Sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisyyks

Sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtaja ja tämän sijainen eivät saa olla sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

Enemmistön sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai tämän sijaisena, jollei rahoitustarkastus myönnä tästä poikkeusta.

12 b §

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on lisäksi oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava edellä tässä momentissa tarkoitettujen hallintohenkilöidensä muutoksista viipymättä rahoitustarkastukselle.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön.

14 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 5 prosenttia sen osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 5 prosenttia sen osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden tai että sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava rahoitustarkastukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisen osuuksien.

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruus

sekä välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla, ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

15 §

Hankinnan vastustaminen

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 14 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu rahoitustarkastuksen kiellosta huolimatta, rahoitustarkastus voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon. Jos rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, rahoitustarkastus voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

Jos hankinnasta seuraa, että sijoituspalveluyrityksestä tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion vastaavan val-

vontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos sijoituspalveluyrityksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä.

15 b §

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä

Sijoituspalveluyritys tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, jollei sijoituspalveluyritys tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen rahoitustarkastukselle taikka jos rahoitustarkastus on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään, ja vastaava ilmoitus on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

29 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

31 §

Omien varojen vähimmäismäärä ja sisäisten liiketoimien ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksen suuriin asiakasriskeihin ja konsolidoituihin suuriin asiakasriskeihin sekä sisäisiin liiketoimiin sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuulumattomien konserni- ja omistusyhteyksyritysten kanssa sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 69—71 ja 71 a §:ssä säädetään.

48 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhtei-

sölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

8 luku

Rangaistussäännökset

56 c §

Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen

Joka hankkii osakkeita tai osuuksia tahallaan 15 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti tai ilman 15 b §:ssä tarkoitettua rahoitustarkastuksen suostumusta on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta _____.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 5 a ja 5 b §, 2 a luvun 17 §, 3 luvun 4 §, 7 luvun 3 §:n 2 momentti ja 3 a §:n 1 momentti, 10 luvun 1 b ja 3 c §, 12 luvun 6 §, 14 b luvun 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti sekä 18 luvun 6 §:n 1 momentti ja 6 b §:n 1 momentin 3, 5, 6, 8 ja 9 kohta,

sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 5 b §, 10 luvun 3 c § sekä 14 b luvun 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 949/2000, 2 a luvun 17 § ja 3 luvun 4 § laissa 389/1995, 7 luvun 3 §:n 2 momentti ja 12 luvun 6 § laissa 752/1993, 7 luvun 3 a §:n 1 momentti laissa 611/1997, 10 luvun 1 b § laissa 1204/1998 sekä 1 luvun 5 a §, 18 luvun 6 §:n 1 momentti ja 6 b §:n 1 momentin 3, 5, 6, 8 ja 9 kohta laissa 989/1999,

lisätään 3 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 389/1995 ja 949/2000, uusi 6 momentti, 7 luvun 3 §:ään siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 3 ja 4 momentin tilalle uusi 3 ja 4 momentti sekä lukuun siitä lailla 355/1997 kumotun 8 §:n tilalle uusi 8 §, 10 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1204/1998 ja 949/2000, uusi 5 momentti sekä 18 luvun 6 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 989/1999, uusi 10 kohta ja 6 b §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 989/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

5 a §

Tässä laissa tarkoitetaan *palveluyrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita. Lisäksi palveluyrityksellä tarkoitetaan yhteisöä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle vakuutusyhtiölle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä.

5 b §

Tässä laissa *vakuutusomistusyhteisöllä* tarkoitetaan emoyritystä, jonka pääasiallisena toimintana on hankkia ja omistaa osuuksia tytäryrityksistä, jotka ovat vakuutusyrityksiä, ulkomaisia jälleenvakuutusyrityksiä tai kolmannen maan vakuutusyrityksiä ja joista vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyhtiö. Vakuutusomistusyhteisönä ei kuitenkaan pidetä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (/) soveltamisalan piiriin kuuluvaa ryhmittymän omistusyhteisöä. Tällaiseen omistusyhteisöön sovelletaan kuitenkin, jollei Vakuutusvalvontavirasto yksittäistapauksessa toisin määrää, tämän lain 14 b luvun 6, 7 ja 9 §:n vakuutusomistusyhteisöä koskevia säännöksiä, jos vakuutusalan yritysten osuus ryhmittymässä on mainitun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitusalan yritysten osuus. Edellä tässä pykälässä mainituilla yritysillä tarkoitetaan jäljempänä 14 b luvun 1 §:ssä määriteltyä emoyritystä, tytäryritystä, vakuutusyritystä, ulkomaista jälleenvakuutusyritystä ja kolmannen maan vakuutusyritystä. Vakuutusvalvontaviraston on ennen edellä tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto rahoitustarkastukselta.

2 a luku

Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla

17 §

Jos ulkomaisesta vakuutusyrityksestä on tullut vakuutusyhtiön tytäryritys, eikä vakuutusyhtiö ole tehnyt ilmoitusta hankinnasta tämän lain 7 luvun 8 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 10 §:n mukaisesti, vakuutusyhtiön on ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle kolmen kuukauden kuluessa.

3 luku

Vakuutusyhtiön osakkuus

3 §

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus vakuutusyhtiöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla, ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty mainitussa laissa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle. Jos hankkijalla on edellä tässä momentissa tarkoitettun välillisen omistuksen lisäksi myös suoraa omistusta samassa vakuutusyhtiössä, ja omistusten yhteismäärä tällöin johtaa alimman ilmoitusrajan ylittymiseen taikka korkeampaan ilmoitusrajaan, tulee ilmoitus kuitenkin tehdä tämän pykälän mukaisesti.

4 §

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 3 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu virastolle, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä. Virastolla on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita virasto pitää tarpeellisina vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Jos osakkeiden tai takuuosuuksien hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osakkeet tai takuu-

osuudet on hankittu Vakuutusvalvontaviraston kiellosta huolimatta taikka jos osakkeiden tai takuusuusien hankinnan jälkeen jonkin 3 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan ylittävän omistuksen katsotaan vakavasti vaarantavan vakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, virasto voi kieltää osakkeiden tai takuusuusien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan.

Jos hankinnasta seuraa, että vakuutusyhtiöstä tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusyhtiön emoyhtiön tytäryhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä tuon valtion vastaavan valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos vakuutusyhtiön määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä ja vakuutusyhtiössä.

7 luku

Yhtiön johto

3 §

Vakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa vakuutusyhtiötä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on lisäksi oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä tai toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen, konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava edellä 2 momentissa tarkoitettujen hallintohenkilöidensä muutoksista viipymättä Vakuutusvalvontavirastolle.

Mitä edellä 2 ja 3 momentissa säädetään vakuutusyhtiön hallintohenkilöistä, sovelletaan vastaavasti vakuutusomistusyhteisöön.

3 a §

Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa eivät saa olla vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

8 §

Vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ei saa hankkia kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, jollei vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ole ilmoittanut siitä etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle taikka jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään ja vastaava ilmoitus on tehty rahoitustarkastukselle.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja vastuuvellan kattaminen

1 b §

Tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

3 c §

Vakuutusyhtiöllä ja vakuutusomistusyhteisöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

11 §

Jos vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

6 §

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen yhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät tai periaatteelliset päätökset on tehtävä vakuutusyhtiön hallituksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

14 b luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

5 §

Tämän luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön lisävalvontaa varten yhtiön on laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan sellaiset vakuutusyhtiön sidosyritykset, jotka ovat vakuutusyrityksiä, vakuutusomistusyhteisöjä, kolmannen maan vakuutusyrityksiä, ulkomaisia jälleenvakuutusyrityksiä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) mukaisia luotto- tai rahoituslaitoksia tai sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä. Lisäksi laskelmassa on otettava huomioon muutkin 2 §:n 4 momentissa tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvat yritykset siten kuin ministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Laskelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle tilinpäätöstietojen yhteydessä siten kuin virasto tarkemmin määrää.

6 §

Tämän luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on laadittava lisävalvontaa varten mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan sellaiset emoyrityksen sidosyritykset, jotka ovat vakuutusyrityksiä, vakuutusomistusyhteisöjä, kolmannen maan vakuutusyrityksiä, ulkomaisia jälleenvakuutusyrityksiä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisia luotto- tai rahoituslaitoksia tai sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä. Lisäksi laskelmassa on otettava huomioon muutkin 2 §:n 4 momentissa tarkoitettuun vakuutusyrittäjäryhmään kuuluvat yritykset siten kuin ministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Jos vakuutusyhtiön emoyrityksenä on muu 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu yritys kuin suomalainen vakuutusomistusyhteisö, ryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön on laadittava kyseinen laskelma. Laskelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle ti-

linpääöstietojen yhteydessä siten kuin virasto tarkemmin määrää.

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

6 §

Joka vakuutusyhtiön tai sen omistusyhteisön taikka palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutusyhtiön toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 6 a tai 6 b §:n nojalla on saanut tietää vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty. Asiakasta koskevia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkaalla, lukuun ottamatta yhtiökokouksen ääniluetteloa.

6 b §

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutus- tai eläkelaitokselle taikka vakuutusomistusyhteisölle korvausasian hoitoa, vakuutus sopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) vakuutusyhtiön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutuslaitoksille vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi siten kuin tietosuoja lakutakunta henkilötietolain 43 §:n 3 momentin nojalla tarkemmin määrää;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 6 a §:n 1 momentin 2—6 kohdassa tarkoitettuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteen panna varten;

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta;

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 31 päivänä joulukuuta 2002 päättyvältä tilikaudelta.

Tämän lain 10 luvun 1 b §:ää on sovellettava ensimmäisen kerran tilinpäätökseen, joka laadi-

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 79 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 79 §:n 1 momentti ja 4 momentin 3, 5, 6 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 637/2000, sekä *lisätään* 79 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 10 kohta ja 79 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 637/2000, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5—7 momentti siirtyvät 6—8 momentiksi, seuraavasti:

79 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka ulkomaisen vakuutusyhtiön tai sen omistusyhteisön taikka palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai ulkomaisen vakuutusyhtiön toimeksianton tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksianton perusteella taikka 2—5 momentin nojalla on saanut tietää ulkomaisen vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliit-

tymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella tai omistusyhteisöllä korvausasian hoitoa, vakuutus sopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutuslaitoksille vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi siten kuin tietosuojalautakunta henkilötietolain 43 §:n 3 momentin nojalla tarkemmin määrää;

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta;

10) ulkomaisen vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmit-

tymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 4 momentissa säädetään, ulkomainen vakuutusyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista

varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu ulkomaisen vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuu-
ta _____.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti ja 12 §:n 4 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 3 momentti laissa 364/2001 ja 12 §:n 4 momentti laissa 951/2000,
sekä
lisätään lakiin uusi 12 a §, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3, 3 a ja 4 a §:ää, 2 luvun 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 §:n 1 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 a, 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2 §:ää, 3 §:n 2—4 momenttia, 3 a §:ää, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2, 3 a, 3 b, 4 d ja 7 §:ää, 11 lukua, 12 luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia ja 5 b ja 6 §:ää, 14 a luvun 7 §:n 4 momenttia ja 8 §:ää, 16 luvun

13 §:n 4 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 4 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

4 luku

Yhtiön johto

12 §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa ei saa olla luotto- tai rahoituslaitoksen, rahastoyhtiön tai toisen työeläkevakuutusyhtiön tai muun vakuutusyhtiön taikka

sen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa eikä toimia jonkin edellä mainitun yhteisön tilintarkastajana. Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa ei saa olla toisen työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

tä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovais-
ten liikeperiaatteiden mukaisesti. Työeläkevakuutusyhtiön ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava hallituksen jäsentensä ja toimitusjohtajansa muutoksista viipymättä Vakuutusvalvontavirastolle.

12 a §

Työeläkevakuutusyhtiön johtaminen

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa työeläkevakuutusyhtiö-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuu-
ta _____ .

Laki

vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 16 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 638/2000, sekä
lisätään 16 luvun 10 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5—7 momentti siirtyvät 6—8 momentiksi, seuraavasti:

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

10 §

Joka vakuutusyhdistyksen tai sen palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutusyhdistyksen toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 2—5 mo-

mentin nojalla on saanut tietää vakuutusyhdistyksen, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty. Asiakasta koskevia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa antaa myöskään yhdistyskokoukselle eikä kokoukseen osallistuvai-

le osakkaalle, lukuun ottamatta yhdistyskokouksen ääniluetteloa.

Sen lisäksi, mitä 4 momentissa säädetään, vakuutusyhdistys voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu vakuutusyhdistyksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä

momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Laki

Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä tammikuuta 1999 Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain (78/1999) 2 §:n 17 b kohta, sellaisena kuin se on laissa 915/2000, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 534/2000 ja mainitussa laissa 915/2000 uusi 17 c ja 17 d kohta, seuraavasti:

2 §
Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:
17 b) työttömyyskassoja, työttömyysvakuutusrahastoa ja koulutus- ja erorahastoa;
17 c) vakuutusomistusyhteisöä;
17 d) rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua

ryhmittymän omistusyhteisöä, jos Vakuutusvalvontavirasto lain mukaan toimii ryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2001
